

*'We hebben een behoorlijk harde samenleving
gecreëerd met z'n allen, op basis van
knalharde afrekenwaarden.*

*Efficiency, rendement, effectiviteit ... Koude, kille,
masculiene waarden. Daarin zijn we doorgeslagen.*

*(...) Niemand wil alleen maar efficiënt behandeld
worden. Je wilt liefdevol behandeld worden.
En dat is een waarde die in het tijdperk dat voor ons
ligt zal domineren. De mens komt weer centraal te
staan.'*

– prof. dr. Jan Rotmans.¹

¹ Opgetekend door Roek Lips in Trouw, 16 juni 2020.

UITGEVERIJ
KLOOSTERHOF

Uitgeverij: Kloosterhof B.V.
Napoleonsweg 128A
6086 AJ, Neer
www.kloosterhof.nl

Redactie: Rinus Vermeulen
Correctie: Monique Mulder
Omslag: Jan Hindriks & Guido van de Wiel
Binnenwerk: Annemieke Peeters
Druk en afwerking: Drukkerij Hendrix
Fotografie auteur: Tijmen Ballieux

1e druk september 2020

ISBN: 9789078876236
NUR: 808

@ Copyright 2020, Kloosterhof Neer BV & Wheel Productions
Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van dit boek bestede zorg kan noch de redactie, noch de auteur(s), noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

**VAN MEETBAAR
NAAR MERKBAAR,**

**VAN DUURZAAM
NAAR DIERBAAR**

Guido van de Wiel

Inhoud

INTRODUCTIE – LIFE MATTERS	8
DEEL I LEIDERSCHAP EN STURING	16
1. Competitie is zoooo 2003 ...	17
2. Management- en HR-instrumenten halen vaak de variatie uit organisaties	20
3. Interplacement als alternatief op ontslag	23
4. Incongruent leiderschap	25
5. Gevangen in de KPI van een vrije-uitloopkip	28
6. Chaos en ordner: sturing via principes	30
7. Covey revisited: begin niet(!) met het einde voor ogen	33
DEEL II SAMENWERKING EN TEAMWORK	36
8. Eteamologie: zicht op teams van de toekomst	37
9. Paradox in teamwork: het bouwen van vertrouwen	40
10. Het geheim van goede samenwerking	43
11. ‘Roekelijk’ met mensen omspringen in een team	46
12. Zwermen vol egoïsten: de zwerm gedemystificeerd	49
13. Twinagers gezocht	53
14. De volgende stap na ketensamenwerking	56
DEEL III COACHING EN ONTWIKKELING	60
15. Zelfhulpcoaching	61
16. Van complementair naar complimentair	65
17. Coachen op een belangrijke drie-eenheid	67

18. Educatie: naast Bildung ook plaats voor Gründung	70
19. Ontwikkelen van je echtheid en het ontmaskeren van je 'eigenlijkheid'	73
20. Achteruitgaan als vorm van vooruitgang	76
21. Eeuwenoude tips voor corona en andere crises	78
22. Van O naar Q	82

DEEL IV VERANDEREN EN LEREN 86

23. De toekomstige tijd van leren is: rebel-leren	87
24. Get over cute	90
25. Veranderen in de echte wereld	94
26. Meester in leerlingchap, deel 1	98
27. Meester in leerlingchap, deel 2	102
28. De leraar als coach	106
29. Obstakels en hulpmiddelen	110

DEEL V INCLUSIE EN VERBINDING 114

30. Ondernemen vanuit overgave: van prosperity naar prosperity	115
31. Geen verbinding	122
32. De opgeknipte afdeling versus de hele organisatie	125
33. Anciënniteit is soooo overrated	128
34. Kennis verzacht	132
35. Voorwaardelijke compassie?	134
36. Steen der wijzen	137
37. Omgaan met tegenslag	140

DEEL VI INNOVATIE EN CREATIVITEIT 148

38. Het veranderprincipe 'creating unlikely connections'	149
39. Het vinden van flow	152
40. Drie managementlessen van een huisvrouw en een printer uit 1985	155
41. Less is more	159
42. Into-the-box denken	161
43. Intelligentie: geen trait, maar state	164
44. Pay it forward: voorbij transacties en trade-offs	167

DEEL VII TRENDS EN TIJDSGEEST 170

45. Hoe twee mobieltjes als oogkleppen gaan fungeren	171
46. Ideeën upcyclen	174
47. Een risicoloos bestaan	177
48. Loskomen van tradities	180
49. De randen van de dag	183
50. HR staat voortaan voor het nieuwe vakgebied Humans & Robotics	186
51. Hoe computers leren (en wat wij daarvan kunnen leren)	189
52. Als we 120 jaar oud worden ...	192

NAWOORD – VAN EEN PARADIGMA VAN SLIM, NAAR EEN PARADIGMA VAN WIJS 195

Met medewerking van	201
Meer lezen?	202
Over de auteur	205
Gebruikte bronnen	206

Introductie

Life matters

Introductie – Life matters

Deze bundel is gebaseerd op columns die ik de afgelopen jaren schreef voor de e-magazines van het *Tijdschrift voor Coaching (TvC)* en het *Tijdschrift voor Ontwikkeling in Organisaties (TvOO)*. Directe aanleiding voor deze uitgave is het 12,5-jarig bestaan van mijn bedrijf Wheel Productions. Om dit moment te markeren heb ik een aantal van mijn eerdere teksten bewerkt en gebundeld tot een samenhangend geheel: één boek, verdeeld in 52 bijdragen en zeven thema's. Deze indeling verwijst daarmee onwillekeurig en symbolisch naar het natuurlijke ritme van het leven: één jaar, 52 weken van zeven dagen. Ik vind het een fijne gedachte dat dit boek daarmee de symboliek van de cyclische wisseling der seizoenen, de kracht van de natuur en het verstrijken van de tijd in zich draagt.

Onze wereld, mijn ecologica ...

Dit boek gaat over onze wereld en over mijn 'ecologica' die ik daarbinnen tracht te articuleren in teksten. Vaak vanuit mijn vak, soms als vader, altijd als mens. Niet voor niets heb ik deze bundel *Van meetbaar naar merkbaar, van duurzaam naar dierbaar* gedoopt. Hiermee duid ik twee aangrijpingspunten waarlangs we ons werk, onze ontwikkeling en ons leven meer en vaker mogen organiseren. Niet beginnen bij *tech*, maar bij *touch*. Leven en werk met het merkbare en het dierbare voorop. Hoe dat leven en werk er dan uitzien laat ik – soms persoonlijk, soms professioneel – zien langs de thema's:

- leiderschap en sturing;
- samenwerking en teamwork;
- coaching en ontwikkeling;
- veranderen en leren;
- inclusie en verbinding;
- innovatie en creativiteit;
- trends en tijdsgeest.

Voordat ik in deze inleiding dieper inga op de begrippen 'merkbaarheid' en 'dierbaarheid', neem ik je mee in de wijze waarop ik als coach en als schrijver – via het voeren van gesprekken, het spiegelen van patronen, het creëren van nieuwe woorden en etymologische zoektochten – op diepere lagen ben gestuit van de taal en van mezelf. Ik laat je zien wat het contact met een aantal van die diepere lagen mij gebracht heeft: Het heeft me zachter, maar niet